

Takstforhandlinger i botilbud omfattet af Lov om Socialtilsyn – Er der overhovedet lovhjemmel til disse takstforhandlinger?

Hvornår er en takst vejledende for tilbud omfattet af Lov om Socialtilsyn, og dermed omfattet af muligheden for kommunale takstforhandlinger, og hvornår er taksten ikke til forhandling?

Socialtilsynets rolle

Socialtilsynene står til enhver tid på mål for, at der i alle botilbud underlagt Lov om Socialtilsyn, er sammenhæng mellem pris og kvalitet. Socialtilsynene skal løbende hen over året føre tilsyn med, at tilbuddenes kvalitet er i orden, herunder vurdere om der er sammenhæng mellem et tilbuds kvalitet og den døgntakst (pris), der opkræves. Taksten er en grundtakst, der dækker de beskrevne indsats, der er påtænkt iværksat hen over året, med afsæt i et gennemsnitligt ugentligt antal støttetimer som borgerne forventes at modtage, mens de har ophold i tilbuddet.

Et tilbud kan operere med differentierede indsats, og dermed differentierede takster, så de også kan have borgere, som har brug for både færre/flere timer, så længe det falder indenfor målgruppen. Hvis det er tilfældet, fremgår det af tilbudsportalen, at de har forskellige indsats og ydelser til forskellige døgntakster. Alt dette holder Socialtilsynet løbende øje med. Dette er faktisk en af de helt centrale funktioner Socialtilsynene har, nemlig at holde øje med om der er sammenhæng mellem pris og kvalitet i de tilbud der er underlagt Lov om Socialtilsyn.

Så hvad er der tilbage at forhandle om, og hvad siger loven om?

Som det fremgår af bemærkningerne til Lovforslag L 165, 2013-2014, blev der forud for indførelsen af Lov om Socialtilsyn 1. januar 2014, indført nye regler omkring takstforhandlinger i Servicelovens (SEL) § 174. Reglerne blev fastsat for at sikre sammenhæng til det budget, der siden 1. januar 2014 har skulle godkendes af socialtilsynene for så vidt angår tilbud, der er omfattet af lov om socialtilsyn.

Indførelsen af de ens regler for takstfastsættelsen skulle understøtte bedre sammenlignelighed på tværs af offentlige og private tilbud og dermed kommunernes samlede mulighed for at vælge leverandør og tilbud også på grundlag af pris.

Det fremgår af hovedreglen i SEL § 174, stk. 1 er taksterne i udgangspunktet vejledende. Dette fremgår af bemærkningerne til lovforslaget idet, *"den beregnede og offentliggjorte takst for en ydelse ikke nødvendigvis identisk med den pris, kommunen kommer til at betale for ydelsen. Taksterne vil fungere som en del af sammenligningsgrundlaget, **når en kommune skal vælge, hvor den vil købe en konkret ydelse**, og det vil være taksten, kommunen og leverandøren tager udgangspunkt i, når der skal forhandles og indgås konkret aftale om nærmere specifikation af ydelsen samt om prisen for ydelsen."*

Allerede her indikeres det, at takstens "vejledende karakter" alene består forud for en visitation til at tilbud. Når først borgeren er visiteret, og kommunen dermed **har valgt hvor den vil købe sin ydelse**, ophører "forhandlingsmuligheden" på det jeg kalder "grundtaksten", altså den takst der er oplyst på Tilbudsportalen.

Dette understøttes af undtagelsesbestemmelsen i SEL § 174, stk. 3, idet Social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om takstberegningen, (altså begrænse takstens vejledende karakter) herunder grundlaget for beregningen, om hvilke ydelser og tilbud efter loven der er omfattet af stk. 1, og om, hvornår stk. 1 kan fraviges. Konkret har ministeren netop benyttet sig af denne mulighed i forhold til tilbud omfattet af Lov om Socialtilsyn, og fastsat regler om, at taksterne beregnes for et år ad gangen på grundlag af samtlige direkte og indirekte omkostninger ved levering af ydelsen.

I bemærkningerne til L 165 står det specifikt i afsnit 3.4.2, at reglerne vil blive fastsat sådan, at der sikres sammenhæng til det budget, der er godkendt af socialtilsynet for så vidt angår tilbud, der er omfattet af lov om socialtilsyn.

Det er derfor min vurdering, at forhandling af den eller de "grundtakster", som bliver til som følge af Socialtilsynenes godkendelse af et tilbuds målgruppe, indsatser og tilknyttede ydelser, jf. tilbuddets budget, og som efterfølgende oplyses på Tilbudsportalen lovmæssigt er fastlagt for ét år ad gangen jf. Takstbekendtgørelsen, og dermed hverken er vejledende eller til forhandling.

Med andre ord, jeg kan ikke se at kommunerne har hjemmel til at "forhandle takst" for borgerne efter at de ER visiteret ind i tilbuddet, med mindre tilbuddet efterfølgende har fremsat ønske om tillægsbetaling for ekstra ydelser, der ligger udenfor grundtaksten som oplyst på Tilbudsportalen.

Et tilbud der bliver mødt med et ønske fra kommunens side om at indgå i en takstforhandling på "grundtaksten", kan efter min vurdering uden problemer afvise at indgå i sådanne forhandlinger, og henvise til ovenstående.

Er det kommunens vurdering at borgerens støttebehov har ændret sig, må kommunen reorganisere borgeren til en anden foranstaltning/lavere støtte, således at borgeren har mulighed for at klage over denne afgørelse. Det kan så have den konsekvens, at borgeren efterfølgende falder udenfor tilbuddets målgruppe, og derfor skal visiteres ud af tilbuddet til et nyt eller andet tilbud/foranstaltning.